

Universitätsbibliothek Paderborn

**Preceptorium diuine legis venerabilis fratris Joha[n]nis
Nider de ordine predicatorum**

Nider, Johannes

Nurnberge, 28.VII. 1496

Primu[m] capitulus de ignorantia q[uo]duplex sit [e]t q[uam] periculosa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31252

ratōne. Propriq̄ est vīsle illud p̄sillū
Matth. v. Sicut fīmo vester, est est. nō
non. hec de Scō.

Preceptum. tr. Capitalum. I.

Receptum

nonū. Non occupices
proximē primi tui. Exo
di. xx. et Deut. v. Hoc
mādato et seqnti. hō i
seipso ordinat̄ i affectū

Nbus. Sed q̄ scia seu noticia p̄cedit
affectū. et carētia scia necessarioꝝ q̄ vo
cat ignorātia. causa ē multoꝝ p̄ctōrū.
Idcirco p̄mo dicēda sunt de ignorā
tia tria p̄ncipalit. P̄ua qd sit. et qd sci
re tenemur. et quāplex est. Scō quā
do ē p̄ctū. qn̄ augerūl diminuit p̄ctū

HTertio cōplculo a sit i grātia. Q̄tū
ad p̄mū notandū q̄ necessariū est de
ignorātia tractare. q̄ ignorātia q̄hīz ē
p̄ctū mortale. et scire est p̄ sequeſis in
p̄cepto. p̄tꝫ p̄ illud Matth. xxv. Esuri
uit et nō dediſtis māducare. Et statī
dicēt hedi. Obividim⁹ te esuriētē. q̄si
diceret. Ignorātūm⁹ te pascere i pau
perib⁹. h̄ xps dicer. Q̄diu nō fecistiſ
vni d̄ minorib⁹ iſtis. nec mīhi fecistiſ
Et iterū. Discedite a me maledicti in
ignē eternū. Idem patz. i. Cor. xiiij.
Ignorātias ignorabilis. h̄ ignorātia a deo
est p̄iuatus signo charitatis. et dānat
om̄iſ ſatuis viginib⁹. qbus xps clausit
ſam ianuā dicens. Nescio vos. Idcir
co orat p̄s. Delicta iuuētūtis mee et
ignorātias meas ne memineris. Se
cūdo notandū. q̄ ignorātia q̄ est p̄ctū
est p̄iuatio ſcie debite q̄a q̄s p̄t h̄c.
et ſcire tenet. Dicis quā p̄t habere. q̄
ſi est imposſibilis. excusat. q̄ inuinci
bilis. Dicis debite. q̄ ſi nō cadit ſb de
bito. nō ē p̄ctū. Tertio notandū q̄
ex debito tenent diuersi diuersa ſcire.
Sunt autē ſeptē q̄ q̄libet adult⁹ ſcire te
neſt. aut operā dare ad talia adiſcedū

Prima tria ponit Tho. tractatu b. p̄
p̄ceptis. Primo q̄libet tenet ſcire cre
dēda q̄ in ſympolo tenent et docent. d
qb⁹ p̄mo p̄cepto dictū est. ca. ii. Scō
deſideranda. q̄ ve oīone dñica etiā in
p̄mo p̄cepto dicta ſunt. Tertio opanda
q̄ docent hoies leges. Et em̄ hō ſb tr̄
p̄lici lege. ſc̄ ſub lege nature. diuina. et
ſub poſitiva. Lex nature nihil aliud ē
q̄ lumē itellect⁹ nob infuſuz a deo. p̄
q̄d cognoscim⁹ q̄d uitare. q̄d ve agere
atione. a q̄ multi p̄ ignorātia ſe excusa
ri putat. Vñ p̄s. Multi dicūt quis
oīdit nob bona. h̄n. David. Signa
tū eſt ſup nos lumen vñ ltns tui dñe.
Hec lex i oīb⁹ eſt. Judeis. pagans et
x̄ianis. Et inclinat ad talia et ſilla. q̄
vultis. ſupple. fm rōnē rectā. vi faciāt
te eis. Et q̄ nō vultis. ſupple. fm rōnē
rectā vob fieri. ſupple. idēbitē. alijſ ne
faciat. Dñe bonū ē faciendū. nullū
malū eſt faciendū. et ſilla. De qb⁹ No
.ii. Hētes q̄ legē. ſupple. ſcp̄tā nō ha
bēt nāliter ea q̄ legis ſūt faciūt. h̄mōt
legem non habentes ipſi ſibi ſunt lex
qui oſtendūt opus legis ſcriptū i co
dibus ſuis. reſtimonūt reddente illis
ſcia ipſorū. Scō eſt q̄libet ſub lege
diuina q̄ tradit̄ i ſcriptis ſacris noui
tē ſcire decē p̄cepta. Ad q̄ ſciēda vt
v̄l p̄ aliū ſalē diligētā apponē p̄ ſu
ſtētatiōe. ponēt. et eo malorē q̄ imortā
lia eſt p̄ ſtatiōr corpe. h̄o ē. q̄ ſine p̄
cepto p̄ noticia nullus p̄uenient p̄ctā
virare p̄t. aut ab eis reſurgere. Hor
em igrantia ex deſiderio p̄uenies nō
excusat. h̄ accusat̄ p̄dēnat. Tertio q̄li
bet hō eſt etiā ſub lege poſitiva ecclē
ſie. Vñ Tho. i. liij. dſ. xl. ar. vlt. dicit̄.
Ecclesie p̄ceptum. habet eandez vna

Preceptum IX Cap. I

obligādi sicut diuinū p̄ceptū. **Dñ** **X** ce. **R** Quivos audit me audit. et q̄ vos spernit me spernit. **C**atis lex. p̄nūcia ī prochīis die dñico de ieiunando. fe stiūādo. et exōcīato vitando. **I**tez in die palmarū q̄n indicat quis non de beat cōscīare. **D**ubitat hic v̄x leges hūane imponāt boi necessitatē q̄tiū ad formū cōsciētie. siue sint iuste siue sint iniuste. **H**ū. **C**ho. i. ii. q. xcviij. arti. liii. Leges imposuit hūanitū. v̄l sūt iuste. vel iniuste. **S**i quidēz iuste sint. habērūm obligāndi in foro cōsciētie a lege eterna. a q̄ derīnant. **Dñ** Proverb. viii. Per me reges regnātr legū cōdītores iusta decernūt. **D**icunt autē leges iuster ex fine. q̄n sc̄z ordinantur ad bonū cōe ex autoritatē. q̄n sc̄z lex vata nō excedit p̄tatem ferentis. et ex forma q̄n fm̄ eq̄litatē p̄portionis ipo nunt subditis onera ad bonū cōe. cuz em̄vn̄ hō sit pars m̄ltitudis. q̄libz hō hoc ipm̄ q̄d est q̄d h̄z est multitudis sicut q̄libet ps̄ ī id q̄d est totū. **Dñ** et nō aliqd derīmentū insert partit salvet totū. Et fm̄ hoc leges hm̄oi onera p̄portionabiliter ferēda imponētes iuste sunt. et obligāt in foro cōsciētie sunt legales leges. **M**istice autē sunt le ges duplī. **D**no mō q̄ p̄trarieratē ad bonū humanū. ecōtrario p̄dictis. sc̄z vel ex fine. sicut cū al iqs presidens leges imponit onerosas subditis. nō p̄tinētes advītilitatē cōem. **H** magis ad apriā cupiditatē. aut gl̄iam. **N**el etiā ex autoritatē. sc̄c cū aliqs legez fertv̄ tra cōmissam sibi autoritatē sine po testate vel etiā ex forma. puta cū ineq̄liter onera multitudis dispensantur. etiā si nō ordinentur ad bonū cōe. Et hm̄oi sunt magis violētie q̄ leges. tales nō obligāt in foro p̄sciētie. nisi for te p̄p̄vītādū sc̄dalū v̄l turbatiōz. p̄t quod etiā homo iuri suo cedere debz. fm̄ aliud. **M**atib. v. Qui te angaria.

uerit mille passus vade cū eo alia duo et qui abstulit tibi tunisā. da eis palliū. **A**lio mō leges p̄nt esse iniuste q̄ p̄trarieratē ad bonū diuinū. sicut leges tyrannoꝝ inducētes ad idolatriā. vel q̄dlibet aliud q̄d est cōtra legē diuinā et tales nullo m̄odo licet obfūare. q̄ sic dicit **A**c. iiiij. **O**bedire o potet deo magis q̄ hoibus. **H** Tho. **S**z q̄lter **F** peccāt leges iniucas statuentes. **H**ū. **R**ay. in lūma. **Q**ut cōdūnt leges iniucas v̄l statuta ī legē dei vel ī libertatē ecclastīcā. vt solēt facere pleriq̄ p̄ncipes et cōstātes circā cursuras soluēdas vel nō repetēdas corā īdīce ecclastīco. et multa alia eq̄pollēta iho iure nō valēt leges siue p̄tra maiore sc̄z deit. **F**aciētes igīt et p̄sentētes peccāt mor talit̄. et eoz heredes n̄isi destrūāt. nūlla p̄suētudie obstante. immo n̄isi admo nūti tales leges om̄iserint. exōcīati s̄t. **I**tē q̄ damnificari sunt occasiōe talū legū tenēnt statuētes heredes eoz ad restitutōnē. **T**enēnt etiā ī solidū q̄ inducerūt p̄ncipē ad condēdū tales leges. **I**tē oēs obfūates peccāt mortaliter. et tenēt ad restitutōnē oīm eo rū q̄ talū legū occasiōe lucrati sūt. **H** de sū. **J**ob. li. ii. **Q**uarto sc̄re tenēt **G** singuli hoīes dicit **C**ho. i. ii. q. lxxvij. ar. ii. ea q̄ ad eoz statū p̄tinent vel officiū. vt religiosus ea q̄ sum religioꝝ. sacerdos. ep̄us. iudex. scabin⁹. artifex. mechanicus et siles. ea q̄ ad eoz officiū pertinēt. sine quoꝝ sc̄ēta non po test quisq; debitum actum exercere.

Quito q̄libet sc̄re tenēt aliqlit tē. **P**ore q̄ vult eucharistiaꝝ recīpe. an sit sine p̄tō mortalitā v̄l nō. q̄z als indigne māducās sibi īdiciū māducāt bibit. **D**e q̄ sc̄ia loq̄ apls. i. **C**or. xij. **P**robet autē seipm̄ hōz sic d̄ pane illo edat. id est. examinet q̄ discussionē cōscientias suā. **Q**ue qualit̄ fieri op̄oret ab abes supra tertio p̄cepto de cōmūnōne. **E**

ut Cacellari⁹ dicit tractatus de pollutōe nocturna sufficit tal⁹ certitudo q̄lez in mā morali cōsuetūm⁹ experiri. q̄ certitudo vocat moralē sine ciuitate. Et ad hāc certitudinē moralē sufficit ut plurimū q̄ si hō accedes ad missam celebrandā discusserit p̄sciam suā sic fecisset p̄ magna re lucrāda. aut icōmodo graui vitādo. Et q̄ nō sit sibi p̄sci⁹ post hanc discussionē de pctō morali. aut de xpoſito peccādi morali. qđ insup nō noscat se aliquod impedimentū legitimū p̄ excōicationē aut irregularitatē habere. Is ille. Ad idem tradit idē tres reglas in suo trīptico. q̄s habes. S. de sacramēto pnie.

Extero q̄libz tenet scire bñficia manifesta sibi a bñfactore suo imputa. q̄ als vīcū īgritudis incurrit. H̄bi p̄mo nōndū. q̄ oportet p̄ virtutē gratitudinis bñfaciēti aliquid retribuere. qđ fieri neq̄t nisi bñficiū agnoscat. ut pb̄at Tho. i. lliij. diss. xxij. z. iiij. iiij. q. cvij. et sequēti. q̄ quis iste qui donat liberaliter nō intendat debitorē cōstituere illū cui ḡtis donat debitorē cili seu legali. videlz ut pacto firmet q̄tātū p̄ rāto tribuat. tñ p̄stituit eū debitorē debito morali seu honestatē. q̄ ad vītū īgritudis p̄tinet retributio q̄ fit ex solo debito honestatis quā. s. ali q̄s sp̄ōre facit z. Scđo nōndū q̄ tres sunt gradus nō dico sp̄ēs īgritudinis. Prim⁹ q̄ hō bñficiū acceptū recognoscat. Scđus q̄ laudet et grās agat. Tertio q̄ retribuat p̄ locorē ip̄e f̄z suā facultatē.

Sz dubitas. vīp̄ q̄s plus teneat ad ḡtes reddēdas deo penitēs q̄binnocēs. R̄n. Tho. in. lliij. diss. xxij. et .iiij. vbi p̄us. Grārūacio respicit q̄ntitatē doniz modū ḡtis dato dōis. et ex vtroq̄ mēsurā recipit. q̄ tam maior dono q̄ magis ḡtis dato maior grāp̄ actio debet. Cōsiderādo q̄ q̄ntitatē doni. sic innocēs magis tenet. Tum q̄ malus donū ei dat. videlz innocentia q̄ sit restitutio iusticie. Tam etiā q̄ magis p̄tinuat grā i eo ne cadat certis parib⁹. absolute loquēdo. De p̄ dīc Aug. ii. p̄fēt. Quis hom̄ cogitā suā infirmitatē audervirib⁹ suis attribuere castitatem atq̄ innocentia suam vimin⁹ amet te. q̄st min⁹ fuerit ei necessaria miscōta tua donās p̄tā conuersis ad te. Et subdit. Et id tantū de immo ampli⁹ te diligat. q̄ p̄ quiē me videtā tis p̄tōp̄ meo p̄ languorib⁹ exui. p̄ cū se videt rātis p̄tōp̄ languorib⁹ nō implicari. De scđo dīc ibidē. Gr̄e tue de puto et miscōle tue. q̄ p̄tā mea tanq̄ glaciē soluisti. gr̄e tue de puto et q̄cūq̄ nō feci mala. Quid em nō facere potui et oia mihi dimissa eē fateor. et que mea sp̄ōre feci mala. et q̄ te duce nō feci. Illio mō p̄dū dici maior grā. q̄ magis dat gratis. et fm h̄ magis tenet ad grārūacioē penitēs q̄binnocēs. quia magis gratis dat id qđ ei datur a deo. Cū em dignus eē pena. dat ei grā. Et sic licet illō donuz qđ dat innocēti sit absolute p̄sideratū maius. tñ donum qđ dat penitēti ē maius in compatōe ad s̄p̄m. Sicut etiā parvū donū pauperi datū ei ē maius q̄ dūtū magnū. Et q̄ actus circa singularia sunt i his que agēda sunt. magis p̄sideratū qđ hic est vīlū nūctale q̄d ē simpli tale. ut dicit pb̄s. liij. ethic⁹. devolūtario et in volūtario. H̄n. Luc. viij. Qui plus dimittitur plus diligit. Tertio notandū q̄ multis tenemur grati eē aliquid p̄dictar p̄ retributiōe. Primo deo. Scđo parētibus. Tertio platis sp̄ūalib⁹. Quarto platis sp̄alib⁹. Quito alijs q̄ nob̄ bñficerunt. Et int̄ prefatos q̄ntuor adhuc sunt nouē genera hom̄i q̄bus possit videri q̄ bñficia essent eis totalē subtrahēda. et tñ sunt eis cōicanda in p̄tevel in toto. Primo q̄ dant cū p̄tumella et rāditate vel cuī tristitia. Nā boni ai est et magis attēdat quis ad bonū q̄ ad

Preceptum IX

Lap. I

malū. et tō si alq̄s bñficiū dedit nō eo modo quo debuit nō oīno debet reci piēs a grarūactiō cessare. min⁹tū q̄ si mō debito p̄stiriss. q̄rvt Seneca dī est. ll. ii. de bñficijs. Multuz celeritas fecit. multuz abstulit mora. Scđo de istis q̄ aliq̄ bñficia dant. ppter suā velli tam. De q̄bus dicit Seneca li. vij. de bñficijs. Multū interest. virtū alquis bñficiū det nob̄ sua cā. an suaz nra. Ille qui rotus ad se spectat nob̄ pdest. q̄ aliter sibi pdesse nō pōt eo loco mihi habēdus videſ q̄ qui pecorū suo pabulū p̄spicit. si me consortū admisit si duos cogitauit. Ingratus sum et iniustus nisi gaudeo hoc illi. p̄fuisse qđ p̄derat mihi. sume malignitatis est nō vacare bñficiū. nisi q̄ dantē aliq̄ incōmodo afficit. Tertio de istis q̄bus nō est necessariū vt eis aliq̄d def̄r diuītibus. H̄i. fm Seneca li. iiij. de bñficijs. q̄ quātūcūq̄s q̄s felix sit. tñ pōt sibi fieri recōpensatio bñficiū p̄ exhibitionez renerēt̄ honoris. H̄i. dīc phs. viij. ethic. q̄ superexcellēt̄ qđē deb̄z fieri honoris retrisibutio. indigēt̄ aut̄ retrisibutio lucri. Et. v. li. dicit Seneca. Reddere possum⁹ felicib⁹ fidele p̄ filiu. assiduā p̄uerationē. fmone cōem. et sine adulatiōe locundū. Etia q̄ gratius beneficiū accipit. vt dicit li. iiij. pmaz elus pensionē soluit. Regate autē ad nos bñficia p̄uenierint iudicem effusis aſſectibus qđ nō ip̄o tm audiēt̄. Hybīc̄ testemur. Ille. Quarto de p̄cōribus H̄i si illi q̄ bñficiū dedit in peius mutatis est. debet tñ sibi fieri recōpensatio fm statū ipsiusvt sc̄z ad virtutē reducat. si sit possibile. Si aut̄ insanabilis ppter maliciā. tūc alter ē effect? H̄i prius erat. et tō debet ei recōpensatio bñficiū sicut p̄us. Et tñ quātūcūq̄ fieri pōt salus honestate memoria. dz haberi p̄stini bñficij. vt p̄z p̄ phm. ix. etb. Sexto d̄ suis respectu dñox. H̄i. Se

neca li. iij. de bñficijs. H̄dū seruus p̄stat qđ a fuo exigi solet. misteriū est vbi plus q̄ a fuo ncē ē. bñficiū ē. et tō eruis vltra debiti facientib⁹ ḡre sunt habēde. Septim⁹ de Inḡtis. Obi dl. M̄ stinguēdū ē. H̄i i inḡto duo p̄sanda sunt. P̄rio qđē q̄ dign⁹ sit ip̄a patl. et sic certū ē q̄ merec bñficiū libraciōne. Alio mō p̄siderādū ē qđ oporteat sc̄z bñficiū facē. P̄rio nāc̄ nō dz ec̄ faciliis ad Inḡtitudinē iudicandā. q̄ freq̄nter alq̄s vt dīc Seneca. qui nō reddit nō sp̄ Inḡtus ē. q̄ sorte nō occurrit ei facultas. aut debita oportunitas redēdi. Scđo dz tēdere ad h̄ q̄ de inḡto gratū faciat. lqđ si nō pōt p̄ bñficio facere. sorte faciat scđo. Dñi Luc. vij. M̄tissim⁹ benignus ē sup̄ Inḡtost malos. Si vo ex bñficijs multiplicatis inḡtitudinē augeat et p̄eloz fiat. dz a bñficiorū exhibitiōe cessare. Octauo de isto cui bñficiuz impēluz inutile foret. aut noxiū sibi fieret. H̄i. Recōpensatio bñficiū p̄cipue p̄det ex affectu. et tō eo mō dz fieri recōpensatio. q̄ maḡ s̄tutilis. si tñ postea q̄ ei⁹ incuria in damnū sp̄iusverat. nō imputat recōpēsant̄. Sz qđ si q̄s inuit aliu peccādo. tenet ne gratus ee. H̄i. Tho. Gratitudo re sp̄icit bñficiū. Ille aut̄ q̄ alicui auxilliat ad peccādū nō pfert bñficiū. h̄ magis nocūmentū. et tō nō debet ei grarū actio nisi sorte. p̄p̄ voluntatē si sit deceptus dū credidit adiungare ad bonū. et adiungit ad peccādū. h̄ tñc̄ nō debet recōpensatio tal⁹ vt adiungeat ad peccādū. q̄ h̄ nō eēt recōpensatio bonū. h̄ malis qđ p̄iat grarū. Nono an sibi q̄s debet bñficiū p̄stare. H̄i. q̄ ſspecu ſuū nō ē ppter bñficiū h̄ methaphorice. in- q̄tu videlz fm phm. v. etb. acclplūf dī uerse p̄tes hois sic diuerſe p̄ſone. Dñi Miserere aie me placēs dō Eccl. xxv. Quarto nōndū q̄ mlti ſūr ḡd⁹ inḡtudis. Prim⁹ i eo q̄ uō retrisibut bñficij.

Cum acceptū ope aliquālī. Secundus
in eo q̄ retribuit bñficiū mala. Tertius
in eo q̄ dissimulat q̄s nō demonstrās
se bñficiū accepisse. vñbō non grates
referēs. nec laudās. Quartus in eo q̄
bñficiū vñtugat. Quintus in eo q̄ nō re-
cognoscit. sive p̄ obliuione. sive quo-
cūq̄ alio mō. Intellige nō qdē de ob-
liuione q̄ puenit ex nāli defectu. q̄ il-
la nō ē p̄ctū. q̄ nō subiacervoluntati. h̄
de illa q̄ ex negligētia prouenit. De q̄
Seneca. iij. de bñficijs. Apparet illuz
nō sepe de reddēdo cogitasse cui obte-
git obliuio. Hic q̄ntus gradus respe-
ctu p̄cedētu ē grauissim⁹. Sextus ē in
eo q̄ bñficiū quasi maleficū reputat.
Primi duo opponunt tertio gradui
gratitudis supra recitato. medijs duo
scđo. et ultimi duo p̄mo. Est alijs mo-
dus ingratitudinis improprie dicte q̄i
quis bñficiū recipit. et ignorat q̄s de-
dit. Nō em talis peccat. nec ingratus
est si bñficiū nō recōpensat. dumō sit
parar⁹ bñficiū recōpensare si noscat.
Est aut̄ laudabile qñq̄. vt ille cui dat
bñficiū ignoret q̄s prester. Cum p̄ter
manis gl̄ievitationē. sicut beat⁹ Ni-
colans aurū i domū vicini sui furtum
p̄cūlens. q̄rritare evoluti hūanū fau-
rem. Tū etiā q̄r̄ in hoc ipso ampl⁹ be-
neficū facit. qđ cōsulit verecūdile ei⁹
qui bñficiū accipit. Jō Seneca. iij. de
bñficijs. Interdu q̄ lūnas fallēdus ē.
vt habeat nec a q̄ cepit sciat. Quinto
notadū q̄ ingratitudo aliqui est p̄ctū
mortale. Dñ. iij. 1. mōth. iij. Parēti-
bus nō obediētes ingratī scelesti. Est
etiā aliquāveniale. Nazv̄ Cho. vbi. 5.
dicit. q. cvij. Ingrat⁹ dicit aliqui dupl̄r
Uno mō q̄ solā omissionē. puta quia
nō recognoscit. vel nō laudat. vñ nō re-
tribuit vices p̄ bñficio accepto. et hoc
nō ē semp mortale. q̄ debiti gratitu-
dinis ē. vt. 5. dicitū ē. vt hō etiā libera-
liter tribuat ad qđ nō tenet. et sō si illud

pretermisit nō peccat mortaliter. est
tū p̄ctū mortale. q̄r̄ hoc puenit ex ne-
gligētia quadā. aut ex aliq̄ dispositōe
hois ad vñtū. Pōrtū p̄tingere q̄ etiā
talis ingratitudo sit p̄ctū mortale. vñ
propter interiorē p̄tempū. vel etiam
p̄pter p̄ditionē eius q̄ subtrahit bñ-
ficio. quod ex necessitate ei debet. sive
simpliciter. sive in aliq̄ necessitatē ca-
su. vñlo mō dicit aliqui ingratis. q̄ nō
solū p̄termitit implere gratitudis de-
bitū. h̄ etiā p̄trarītī eius agit. Et h̄ etiā
fīm p̄ditionē eius q̄ agit. qñq̄ ē p̄ctū
mortale. qñq̄veniale. Sc̄lendū tamē
q̄ ingratitudo q̄ prouenit ex peccato
mortali. habet perfectam ingratitudi-
nis ratiōez. Illa vñ q̄ prouenit ex pec-
cato ventali imperfecta. Nec omnia ab
instīo illi⁹ materie de gratitudine sunt
de mēte Cho. vbi. p̄us.

Capitulum. iiij.

Priimo debet q̄libet sc̄re aliq̄
liter suas infirmitates et missi-
as. q̄r̄ als supbiret. H̄i Heri.
fmōc. xxxvij. sup Canti. Nemo absq̄
sui cognitōe saluari pot̄. de q̄ nimis
mater salutis hūllitas oris. et timor dñs
quic̄ sicut iniū ē lōpī. ita et salu-
tis. nemo dico absq̄ illa cognitōe sal-
uat. q̄ in etatē h̄z et facultatē cognoscē-
di. qđ p̄pter p̄uulos loquo. et p̄pter fa-
tinos quoꝝ alta ē rō. Quid si ignoras
dēū. poterit ne spes esse salutis. nec h̄
quidē. Nec em eū potes amare quez
nescias. aut habere quē nō emqueris.
Houer̄. p̄inde tevt dēū tūmcas. noue-
ris ip̄m vt eq̄ eū diligas. In altero int-
tier̄ ad sapiaz. i alio et p̄sumar̄. q̄r̄ sūtu
sapietior dñi. et plenitudo legis et cha-
ritat̄. Cā ḡ vñraḡ igratīa cauēda ē il-
bi q̄ sine tioꝝ et amore dei salutē nō
potes. Et quēadmodū ex noticia. tu
veniet i te tioꝝ dei. ex dei noticia. atq̄
dei tioꝝ amor. sic ecōtrario de ignorā-
tia tui singbis. et d̄ vñ igratīa vespere-